

Diplomás pályakövetés a Szege­di Tudományegyetemen

Mi történik hallgatónkkal a diplomaszerezés után?

A Szege­di Tudományegyetem kutatócsoportja 2006 óta számos felmérést készített az intézményben végzett hallgatók körében, nyomon követe­ve első lépéseiket a munkaerőpiacon.

Érdeklődtünk arról, hogy mennyi idő alatt sikerült munkát találniuk, hogyan próbáltak elhelyezkedni, hányadik munkahelyükön dolgoznak, és milyenek jelenlegi foglalkoztatási körülményeik. 2010-es kutatásunk során a 2007-ben, illetve 2009-ben a Szege­di Tudományegyetemen nappali tagozaton végzet­teket kérdeztük meg.

Hol és mennyi idő alatt helyezkedtek el?

Végzett hallgatóink több mint ötöde jelenleg a fővárosban él. Több mint harmaduk Csongrád megyében maradt – ebből döntő részük Szegeden –, további 20 százalék pedig a környező megyékben – Békésben és Bács-Kiskunban – telepedett le.

A válaszadók csaknem 80 százaléka rendelkezett állandó munkahellyel a végzés óta. Jelentős részük most is állásban van, bár néhányan a gyermekvállalás mellett

döntöttek. A munkával rendelkezők túlnyomó többségét teljes munkaidőben foglalkoztatják, de vannak, akik saját vállalkozást visznek vagy szerződéses munkákat végeznek.

Végzettjeink csaknem tizede jelenleg is tanul felsőoktatási intézményekben, csaknem tizedük pedig biztosan tervezi tanulmányai folytatását.

A munkát talált végzettjeink 23 százaléka már a végzés időpontjában is dolgozott, további ötödük 1 hónapon belül el tudott helyezkedni, míg 30 százalékuknak ez 3 hónap alatt sikerült. 91 százalékuk legkésőbb fél év alatt megtalálta első munkahelyét.

A válaszadók nagy része – több mint 60 százaléka – első munkahelyén dolgozik, több mint negyedük pedig egyszer már állást váltott, viszonylag kevesen vannak olyan végzet­tek, akiket már a harmadik vagy negyedik munkahelyükön találunk a végzés után 1-3 évvel.

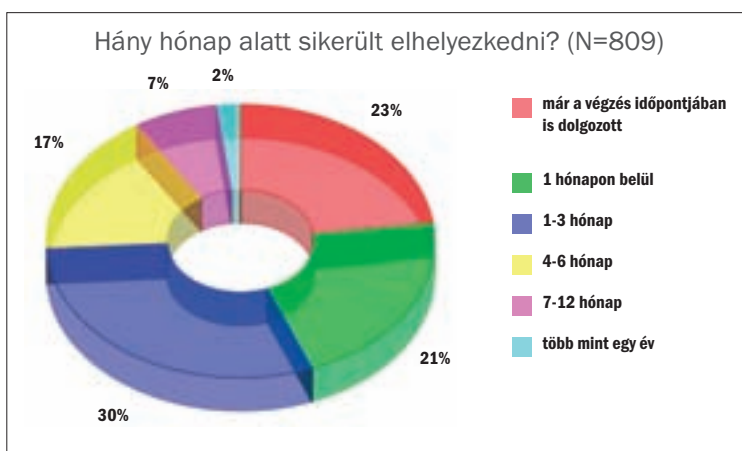
A szegedi hallgatók negyede már a végzés időpontjában is dolgozik

Mivel foglalkoznak?

A végzet­tek jelentős része az üzleti szférában dolgozik, ugyanakkor egyetemünk képzési szerkezetéből adódóan sokan (46%) találtak állást a közszférában.

Egyetemünk képzési kínálata igen sokszínű: válaszadónk több mint negyede végez bölcsészettudományi, további ötödük természettudományi vagy informatikai területen, és a jogi és igazgatási területen végzők aránya is meghaladja a 10%-ot. Emellett még az egészségtudományi, a gazdasági, valamint a pedagógiai terület a meghatározó. Több mint harmaduk ráadásul nemcsak egy, hanem két vagy több szakot is végzett. Így – bár az egyes képzési területekhez tudunk tipikus munkahelyeket kapcsolni – a sokszínűség a foglalkozásokban, munkahelyekben is látható.

Melyek a bölcsész végzettségű- ek tipikus munkahelyei?

Csaknem harmaduk dolgozik a közoktatásban, néhányan pedig egyetemeken, főiskolákon találtak állást. Tipikus bölcsész területnek mondható a könyvtári, levéltári, valamint a múzeumi munkahely. Többen dolgoznak a médiában és nyelviskolákban is. Ugyanakkor sokan dolgoznak olyan – talán kevésbé jellemzőnek mondható – bölcsész munkahelyeken mint multinacionális vállalatok vagy hazai kis- és középvállalkozások. Az állami, önkormányzati munkahelyek is sok végzettünknek adnak állást erről a területről.

Melyek a jogi és igazgatási területen végzettek tipikus munkahelyei?

Az itt végzettek jelentős része az államigazgatásba került, de csaknem ötödüket találjuk önkormányzatoknál, illetve gazdálkodó szervezeteknél. Bíróságon, ügyészségen nem dolgoznak sokan, ügyvédi irodákban is csak alig valamivel több, mint 10 százalékuk.

Melyek az egészségügyi területen végzettek tipikus munkahelyei?

Válaszadóink csaknem negyede állami vagy önkormányzati fenntartású kórházakban helyezkedett el, valamivel kevesebben dolgoznak klinikákon, országos intézetekben. Több mint 15%-ukat pedig magán egészségügyi, szociális intézményekben, további 15 százalékukat egyéb vállalkozásoknál foglalkoztatják.

Melyek a gazdasági területen végzettek tipikus munkahelyei?

Alapvetően két jellemző irány van a gazdasági végzettséggel való elhelyezkedésnek: a pénzügyi és a nem pénzügyi szféra. Az előbbiben a gazdasági területen végzettek több mint harmada helyezkedett el: főként bankoknál, biztosítóknál, pénzügyi tanácsadóknál, könyvelő és könyvvizsgáló cégeknél. A nem pénzügyi szektorban a hazai kis- és középvállalkozások a nagy foglalkoztatók, de a nagyvállalatok, illetve multik is sok végzettet felszív-
nak. Ugyanakkor itt is jelentős az állami, önkormányzati intézmények szerepe: tizedüket ők alkalmazzák gazdasági posztokon.

Melyek a természettudományos, illetve informatikai végzettségűek tipikus munkahelyei?

Természettudományos végzettséggel rendelkező korábbi hallgatóink több mint harmada a közoktatásban dolgozik, de csaknem ötödük helyezkedett el egyetemeken, kutatóhelyeken is. Néhányan gyógyszer-
gyárakban vagy nemzeti parkoknál találtak állást. Emellett csaknem tizedük dolgozik különböző méretű vállalkozásoknál. Az informatikai végzettségűek zöme informatikai cégek fejlesztő részlegén dolgozik, de vannak, akik a közigazgatásban helyezkedtek el vagy önfoglalkoztatóként találtak megélhetést.

Melyek az agrártudományi, illetve műszaki végzettségűek tipikus munkahelyei?

Az agrár területen végzettek egy része hazai vagy multinacionális élelmiszer-ipari vállalatoknál he-

lyezkedett el, másik részük az agráriumban, de vannak, akik egyéb ipari vállalkozásoknál vagy kutatóhelyeken találtak állást. A műszaki végzettségűeket ipari termelő vállalatok alkalmazzák.

*

Azok a válaszadók, akik munkájukhoz pedagógiai végzettségüket jelölték meg, döntő többségben állami, önkormányzati iskolákban dolgoznak. Ezek mellett találunk alapítványi, magán-, esetleg egyházi iskolákban dolgozókat is, de nagyon alacsony számban.

Ha megvizsgáljuk, hogy milyen ágazatban található az a munkahelyek, melyek végzettjeinknek állást adnak, azt találjuk, hogy válaszadóink negyede oktatással foglalkozó szervezeteknél (legyenek ezek egyetemek, közoktatási intézmények, vagy magániskolák) talált állást. 16%-uk jelölte munkahelye fő tevékenységének az egészségügyi, szociális ellátást, további 10-10%-uk pedig a közigazgatást, kötelező társadalombiztosítást, valamint az egyéb közösségi, személyi szolgáltatást. Jóval kisebb arányban jelölték válaszadóink a kereskedelmet, illetve a pénzügyi közvetítést (5-3%).

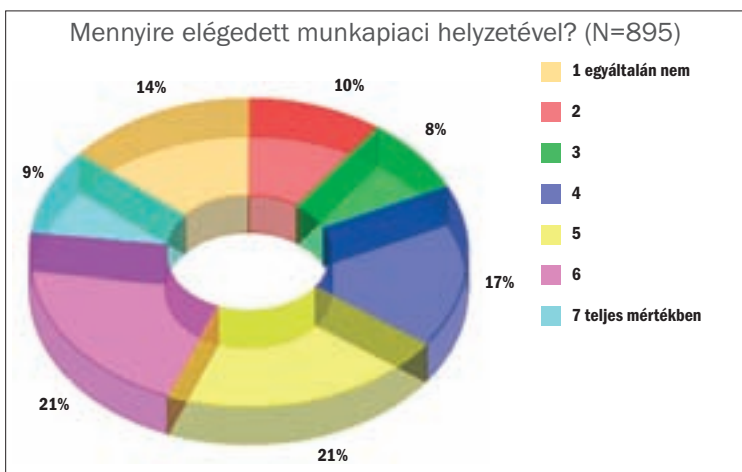
Végzettjeink nagy része (37%) több mint 250 főt foglalkoztató nagyvállalatoknál helyezkedett el, de legalább ugyanilyen arányban dolgoznak egykori hallgatóink 50 főnél kisebb mikro- vagy kisvállalkozásoknál is. A középvállalatok több mint negyedüknek adnak munkát. Többségük alkalmazottként dolgozik (89%), de vannak, akik e rövid idő alatt már vezetői pozícióba kerültek, elsősorban közép- vagy alsó szintű vezetőként.

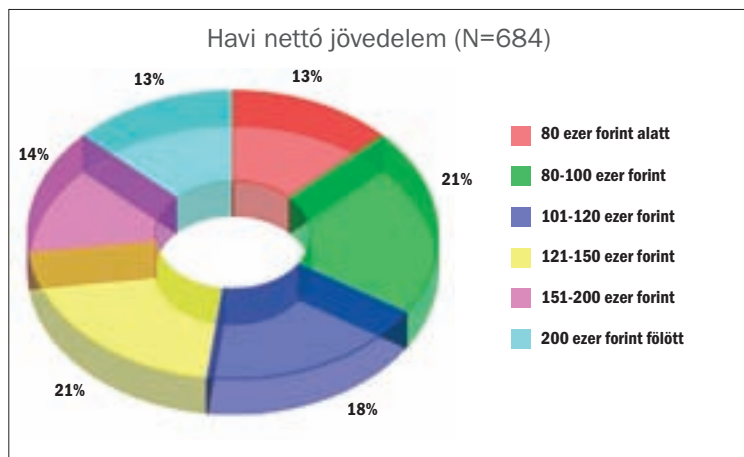
Végzettjeink csaknem 90 százalékának sikerült szakmájában maradnia vagy ahhoz kapcsolódó területen elhelyezkednie: alig több mint tizedük nyilatkozta, hogy jelenlegi munkája egyik végzettségéhez sem kapcsolódik. Ráadásul a munka és végzettség kapcsolatát csaknem felük nagyon erősnek, további negyedük pedig legalább nagymértékűnek minősítette.

Végzettjeink több mint ötödének mellékállása is van.

Mennyire elégedettek?

Végzettjeink többsége alapvetően elégedett munkaerő-piaci helye-

tétel: csaknem tizedük kiemelkedően elégedett, de az inkább elégedettek aránya is meghaladja az 50%-ot. Vannak azonban olyanok is, akik még nem találták meg számításukat.

A végzettek a munkájuk személyi körülményeivel – a munkatársakkal –, valamint tartalmi részével a legelégedettebbek a vizsgált dimenziók közül: a munkatársakkal 70 százaléuk volt elégedett, és mindössze 12 százaléuk elégedetlen, míg magával a mindennapi tevékenységgel 71 százalék volt alapvetően megelégedve, míg tizedük nem.

Válaszadóink alapvetően jól érzik magukat abban a környezetben, ahol munkájukat végezniük kell: a tárgyi, fizikai körülményekkel 63 százaléuk volt elégedett, míg elégedetlen hozzávetőlegesen 15 százalék.

Szakmájuk presztízsével kapcsolatos véleményük nem egyöntetű: egyetemünk széles szakkinálatából adódóan az összesített adatok valójában nem sokat árulnak el, ha mégis valamilyen általános megállapítást szeretnénk tenni, akkor azt mondhatjuk, hogy negyedük inkább elégedetlennek nevezhető, és további negyedük adott közepes minősítést.

A legkevésbé – ahogy ez általában is jellemző – a jövedelmek és juttatások váltanak ki elégedettséget: ezzel az elemmel a végzettek közel 40 százaléka volt inkább elégedett, míg 30 százalék elégedetlen.

Mennyit keresnek?

A végzett hallgatók többségének – valamivel kevesebb mint háromnegyedének – havi nettó jövedelme a munkaerőpiacra lépés után

1-3 évvel nem haladja meg a 150 ezer forintot. E csoportnak valamivel több mint a fele a 100-150 ezer forintos sávban keres. (Ha nem a nettó, hanem a bruttó fizetést vizsgáljuk, ez a kategória hozzávetőlegesen a 140 ezer és 220 ezer forint közötti bérsávot jelenti). Több mint ötödük ugyanakkor 151-250 ezer forint közötti összeget visz haza havonta, néhányan pedig – saját bevallásuk szerint – még ennél is magasabb jövedelemre tesznek szert.

Ha összehasonlítjuk az állami, önkormányzati, valamint az üzleti és egyéb területen elhelyezkedők jövedelem adatait, akkor – ahogy az várható is, figyelembe véve a közalkalmazotti/köztisztviselői bértáblát – a közszférában elhelyezkedők elérhető jövedelmei összességében alacsonyabbak. Egy pályakezdő tanár például (egyetemi diplomával) hozzávetőlegesen 130 ezer forint bruttó fizetést kap, amiből a járulékok, adók levonása után körülbelül nettó 95 ezer forintot kap kézhez. Nem véletlen, hogy míg az állami szférában alkalmazottak között alig találunk olyanokat, akik havi nettó jövedelme meghaladná a 200 ezer forintot, addig az üzleti szférában dolgozó válaszadóink több mint ötöde adott meg ennél magasabb jövedelmet.

Ugyanakkor azt is érdemes megemlíteni, hogy az üzleti szférában jobban szóródnak a jövedelmek, azaz míg a közszférában dolgozók döntő többsége a 80-150 ezer forint közti három kategóriába esik, addig az üzleti szférában dolgozók jövedelmei sokkal egyenletesebben oszlanak meg a kategóriák között, így például a legalacsonyabb kereseti kategóriában magasabb az arányuk.

Intézményünk, az SZTE Karrier Irodája változatos szolgáltatásokat kínál már az egyetemi évek alatt, hogy minél több hallgató munkaerőpiacra való kilépését segítse. Válaszadóink csaknem fele jelezte, hogy igénybe vette ezen szolgáltatások valamelyikét, melyek között megtalálható a személyes tanácsadás, a különböző karrier tréningek (például önéletrajz-írást segítő vagy kommunikációs tréning), a gyakornoki helyek vagy állásajánlatok közvetítése.

A legtöbben (csaknem 40%) az egyetemi állásbörzén vettek részt, tizedük pedig elvégezte karrier-kurzusunkat, ahol többek közt munkaerő-piaci, jogi ismeretekkel, karrier tanácsadótól származó információkkal segítjük azokat a hallgatókat, akik ennek szükségét érzik.

Az igénybe vevők jelentős része elégedett volt az iroda szolgáltatásaival (57%), közel harmaduk adott közepes minősítést, és mindössze 14% volt kisebb vagy nagyobb mértékben elégedetlen.

Végzettjeinket nem csak a Karrier Iroda segíti, sok esetben az oktatókkal ápolt kapcsolatok, az egyetemen kialakult barátságok segítenek olyan információhoz jutni, melyek aztán megkönnyítik az elhelyezkedést vagy a munkahelyváltást. A válaszadók csaknem 90%-a jelezte, hogy tartja a kapcsolatot korábbi évfolyamával. Régi oktatóját csaknem 30%-uk szokta felkeresni a végzés után: ez a kapcsolat – értékelésük szerint – sok esetben nemcsak szakmai, hanem baráti jellegű is.

A végzettek elégedettek a Szegedi Tudományegyetemmel!

Végzettjeink a munkaerőpiacra való kilépéskor nagyon elégedettek voltak intézményünkkel: 86%-uk nyilatkozott így. A válaszadók jelentős része (89 százaléka) szerint kiemelkedő, illetve nagyon jó az SZTE hírneve más intézményekéhez viszonyítva. Mindent egybevetve 90%-uk ajánlaná az intézményt ismerőseinek.